

Strandvejskvarteret

Kurvet forløb på Herluf Trollesvej i Willemoeskvarteret (tv.) og retlinet forløb på Strandvej i Lunden (th.)

NATURGRUNDLAG OG LANDSKAB

Betragter man historiske kort ses området omkring bådehavnen som strandeng, mens terrænet hæver sig noget mod øst og vest. Denne grundlæggende landskabsform har været udgangspunkt for udgravningen af bådehavnen og giver den fine terrænmodulering, som tydeligt opleves, når man færdes ad Strandvejen.

KULTURHISTORIE

Området er et af de første egentlige forstadsområder udenfor den gamle købstadsby. Det grænser op til Valdemarsgade, der med det tidligere navn Langestræde var forbindelsesvejen for nordfrakommende, der kom denne vej udenom selve købstaden til Tåsinge-færgen. Færgelejet ses endnu ved den runde lystbådehavn.

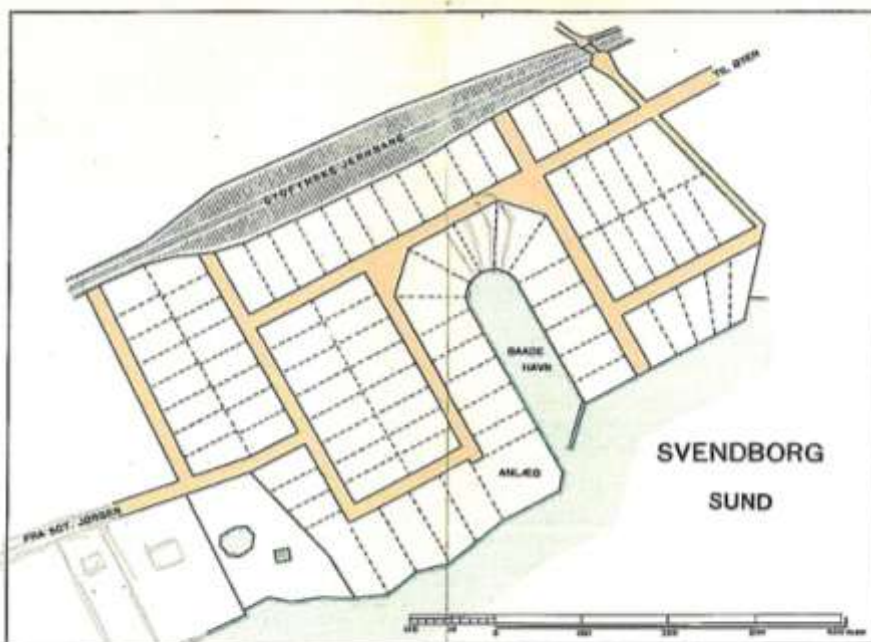
Når man dykker ned i historien bag Strandvejskvarteret, kommer man ikke uden om villakvarteret Lunden. Villakvarteret opstod ved af en udstykning af Matr. Nr. 1 fra Skt. Jørgens sogns præstegård og Matr. nr. 53a, Svendborg Markjorder. Gamle matrikelkort viser, at de tidligste udstykninger i Lunden er sket langs Strandvej, ned langs Kirsten Syves vej, langs Rønne Allés mest kystnære del og Niels Juels Vej. I 1901 fik fabriksdirektør Valdemar Lange fra Lange & Co.s Jernstøberi skøde på en grund og stod i spidsen for et interessentselskab, der stod bag uddybningen af kanalen og etableringen af mole og badebro.

Selvom Lunden er udstykket så tidligt som 1901, er kvarteret tydeligvis udbygget over en længere periode, og den oprindelige udstykningsplan er ikke ganske gennemført. Blandt andet er der rundt om bådehavnen flere steder udstykket smalle lodder, som tilsyneladende blev solgt med tilhørende bådplads. Også udstykningens vestlige ende er blevet anderledes end den oprindelige plan. Bebyggelsen omfatter både enkelte tidlige villaer men også modernistiske villaer fra 1930'erne og 40'erne og 50'erne. Til sammenligning fremstår det lidt senere udstykkede Willemoeskvarter mere homogent i sit tidspræg – selvom hovedparten af bebyggelsen her reelt er opført før bebyggelsen i Lunden.

I øvrigt ses det tydeligt, hvordan ejendomsskel fra før udbygningen af området stadig aftegner sig i de "skrå" linjer, der gennemløber området helt på tværs af den senere vejstruktur.

GRUNDENE ERE MEGET SMUKT BELIGGENDE VED SVENDBORG SUND MED SIN LIVLIGE FARDESEL AF SEIL OG DAMPSKIBE. GRUNDENE ERE I UMIDDELBAR NÆRHED AF BYEN OG DER HAVSLET ADGANG TIL ALLE DE NATURSKØNNE PUNKTER SOM SVENDBORG ER BEKENDT FOR. VED GRUNDENE ER BAADPLADS. GRUNDENE KAN FAAS I STØRRELSE EFTER KØBERENS ØNSKE. ALLE OPLYSNINGER VEDRØRENDE SALG AF GRUNDE ETC GIVES AF J. C. NIELSEN SAGFØRER SVENDBORG

KORT OVER VILLAGRUNDENE

FRØDE HAAS, LIT. KIBBERHAVN

Prospekt over villagrunde i Lunden fra 1901.

Bykort fra 1903. Vejene i Lunden er allerede anlagt - men kun få villaer opført.

Udsnit af Lav Målebordsblad viser situationen i første halvdel af 1900-tallet, hvor Willemoeskvarteret er godt på vej, mens Lunden kun er sparsomt bebygget.

ARKITEKTUR OG BYGGESKIK

Området rummer en række fine eksempler på villatyper fra perioden 1900-1950. En tur gennem området er en tur gennem villaarkitekturens guldalder med lang række finurlige bygningsdetaljer.

Dominerende enkeltbygninger er der kun enkelte af. Mest markant står de store villaer ud mod lystbådehavnen og her især den meget fine villa i skønvirkestil, der markerer hjørnet af Otte Ruds vej.

Herudover tiltrækker enkelte andre huse sig opmærksomhed, særligt på grund af placering i sigtelinier som den modernistiske villa i tre etager, der ligger hvor Niels Juels Vej knækker 90 grader ved bådehavnen, eller villaen på hjørnet af Niels Ruedsvej og Herluf Trollesvej. Arkitekten P. V. Jensen-Klint tegnede i 1907 ejendommen Niels Juels Vej 29.

I store del af området er det snarere helhederne, der tiltrækker sig interesse, som den fine række nationalromantiske huse fra på Herluf Trollesvej fra omkring 1900, eller de historicistiske villaer på Strandvejen fra omkring 1910. Der er i området flere eksempler på huse, der synes opført efter samme tegning - sikkert opført af samme bygherre med videresalg for øje. Men især er området karakteriseret af, at en lang række enkeltbygninger rummer fine arkitektoniske kvaliteter, der vidner om en vilje og omhu til at arbejde med bygningsdetaljer og proportionering.

De to dominerende villaer vender ud mod lystbådehavnen. Særligt rødstensvillaen fra 1916 i skønvirkestil er et studie i finurlige detaljer.

Bygninger med dominerende beliggenhed i sigtelinier, typisk i sving eller ved vejkryds. Villaen til venstre fra 1935 markerer sig primært med sit enkle, klare volumen, mens bygningen til højre, opført bare 1 år senere i 1936, tydeligt forholder sig til placeringen i krydset mellem Niels Ruedsvej og Herluf Trollesvej.

Nationalromantik på Herluf Trollevej (tv) og historicisme/schweizerstil på Strandvejen (th). Området indeholder en mangfoldighed af særegne bygningsdetaljer (nedenfor).

